



CLAUDINE MONTEIL

JEAN-PAUL SARTRE İLE SIMONE DE BEAUVOIR'IN XX. YÜZYIL SERÜVENİ

Çeviri: ELİF GÖKTEKE



CLAUDINE MONTEIL

Özgürlük Âşıkları

Jean-Paul Sartre ile Simone de Beauvoir'ın  
XX. Yüzyıl Serüveni

*Les amants de la libert , Claudine Monteil*

  1999, Editions n 1

  2005, Can Sanat Yayınları Ltd.  ti.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Onk Ajans Ltd.  ti. aracılığıyla alınmıŐtır.  
Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dıŐında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2005

2. basım: Haziran 2014, İstanbul

Bu kitabın 2. baskısı 1 000 adet yapılmıŐtır.

Yayına hazırlayan: Esra  zdoğan

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Tasarım ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

Kapaktaki fotoğraf: STF/AFP/Getty Images Türkiye

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Ayhan Matbaası

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. Gelincik Sokak No: 6 Kat: 3

Güven İÇ Merkezi, Bağcılar, İstanbul

Sertifika No: 22749

ISBN 978-975-07-2216-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAğITIM T CARET VE SANAY  LTD. ŞTİ.

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

[www.canyayinlari.com](http://www.canyayinlari.com)

[yayinevi@canyayinlari.com](mailto:yayinevi@canyayinlari.com)

Sertifika No: 10758

CLAUDINE MONTEIL

## Özgürlük Âşıkları

Jean-Paul Sartre ile Simone de Beauvoir'ın  
XX. Yüzyıl Serüveni

YAŞAMÖYKÜSÜ

Fransızca aslından çeviren

Elif Gökteke

♥can



CLAUDINE MONTEIL, 1949'da doğdu. Fransa'nın önde gelen kadın hakları aktivistlerinden biri olan Monteil, doktora çalışmasını 1984 yılında Nice Üniversitesi'nde Simone de Beauvoir üstüne yaptı. Sonradan yakın bir dostluk kurduğu Beauvoir'la birlikte uzun yıllar kadın hakları uğrunda savaşım verdi. 1980'de yayımlanan *Simone de Beauvoir: (Simone de Beauvoir: Kadın Hareketi. Asi Bir Genç Kızın Anıları)* adlı kitabında, Beauvoir'ın kadın hareketi içindeki etkinliklerini ve yerini anlattı. Monteil'in bir başka önemli kitabı da, Beauvoir ile kız kardeşi ressam ve feminist Hélène de Beauvoir'ın yaşamöykülerini anlattığı *Les sœurs Beauvoir*'dir (Beauvoir Kardeşler). Jean-Paul Sartre ve Simone de Beauvoir'ın XX. yüzyıldaki düşünsel ve yazınsal serüvenlerini anlattığı *Les amants de la liberté* (Özgürlük Âşıkları) adlı yapıtı ise 1995'te yayımlandı.

ELİF GÖKTEKE, 1970 yılında Ankara'da doğdu. Editörlük ve çevirmenlik yapıyor. Aralarında Gustave Flaubert, Jules Verne, Tristan Tzara, Bohumil Hrabal, Olivier Rolin'in de bulunduğu birçok yazarın yapıtını dilimize kazandırdı.





Hélène de Beauvoir ve Lionel de Roulet'yi sevgileriyle  
kuşatan Annick, Carol, Cecelia, Chantal, Michel, Monique,  
Sandro, Thérèse, Victor ve Yolanda'ya;

Hélène Benbaruk, Rebecca Chalker, Emmanuelle Escal,  
Liliane Lazar, Philippe Legrand, Michèle Mazier,  
Patrick Pommier, Jacqueline Rey, Judith ve  
Norman Stein ve Anne Zelensky'ye;

Ömrünün otuz beşinci yılında, hastalıkla  
yaşama sevinci kırılan Françoise Montangon'un anısına.



## İçindekiler

Önsöz .....	13
Giriş .....	15
I. Tanışma .....	17
II. Özgürlük Âşıkları .....	54
III. Bağlanma'ya İnanmış Bir Çift .....	94
IV. Soğuk Savaşla Gelen Bölünmeler .....	141
V. İtaate Hayır .....	165
VI. Zafer .....	201
VII. Son Öpücük.....	253
Kaynakça.....	281



## Önsöz

Bu anlatı Simone de Beauvoir ve Jean-Paul Sartre'ın yaşamından özgürce esinlenilerek yazılmıştır.

Hélène de Beauvoir'a en içten teşekkürlerimi sunarım. Bu kitaptaki birçok bölüm, onun yaşamının son yirmi beş yılı boyunca, çoğunlukla müteveffa eşi Lionel de Roulet eşliğinde yaptığımız sohbetlerden doğdu.

Elbette, Simone de Beauvoir'la yaşamının son on altı yılında yaptığım görüşmelerin de bu kitaba pek çok katkısı oldu. O yıllarda Fransa'da kadın hakları konusunda birlikte çetin bir savaşım veriyorduk. Onun yapıtlarını ve siyasal bağlanmasını<sup>1</sup> ele aldığım doktora çalışmamla ilgili yorumlarının çok yararı dokundu.

Ayrıca, araştırmalarımda bana yardımcı olan Simone de Beauvoir Derneği'nin başkanı Yolanda Astarita Patterson ile derneğin sekreteri Liliane Lazar'a da teşekkür borçluyum. XX. yüzyıl ve Soğuk Savaş uzmanı tarihçiler Claire Mouradian ile Françoise Thom'un saptamaları benim için son derece değerliydi. Isabelle Stal, Jean-Paul Sartre'ın felsefi yapıtları konusundaki eleştirel bakışını paylaştı benimle. Rebecca Chalker ve Cecelia Yoder destek ve cesaret verdiler. Patrick Pommier metni yayımlanmadan önce okuma inceliğini gösterdi. Hepsinin katkısı son derece değerli.

Her iki yazar üstüne ek bilgi isteyen okurlar kitabın sonunda-

1. Bu kitapta, Fransızcada "çağının dünyasına, toplumuna ait olduğunun bilincine vararak, basit bir seyirci konumunda kalmayı reddeden, düşüncesini/sanatını bir davanın hizmetine sunan entelektüelin (sanatçının) edimi ya da tavrı" anlamı taşıyan *engagement* sözcüğünün karşılığı olarak "bağlanma" terimi kullanılmıştır. (Yayıncının notu)

ki bibliyografyaya başvurabilir. Özellikle Michel Contat ve Michel Rybalka'nın yazılarından, Sartre'ın roman türündeki yapıtlarına ilişkin Pleiade dizisinden çıkan ve yazarın hem felsefesine hem de hayat arkadaşına ilişkin temel bilgiler içeren ciltten, Annie Cohen-Solal'ın Sartre biyografisinden ve Deirdre Bair'ın Simone de Beauvoir biyografisinden yararlanabilirler.

Son olarak da Simone de Beauvoir'ın anıları, hem Sartre-Beauvoir çiftinin yaşamı hem de XX. yüzyıl tarihi konusunda tükenmez bir bilgi ve düşünce kaynağıdır.

CLAUDINE MONTEIL

## Giriş

Binanın kapısı boğuk bir gürültüyle kapandı. Paris'e inceden inceye yağmur yağıyordu. Nisan ayı serin geçiyordu. Bej yağmurluğuna sarınmış Simone de Beauvoir küçük adımlarla Schoelcher Sokağı'ndan Raspail Bulvarı'na doğru yürüdü. Birden çıkan şiddetli rüzgâr, tozları ve polenleri savurdu, onu Vavin kavşağının tam ortasında yakaladı; yetmiş yedi yıl önce burada, Café de la Rotonde'un üstündeki, ailesine ait apartman dairesinde doğmuştu Beauvoir. Kaldırımaya çıkınca adımlarını yavaşlattı, saatine baktı. Randevusuna gecikmesi söz konusu değildi. Çocukluğundan beri değişmez takıntılarından biriydi dakiklik. En küçük gecikme onu endişeye boğardı.

Yolu uzatmak için yeterince zamanı vardı. Edgar-Quinet Bulvarı'na doğru saptı, Montparnasse Mezarlığı'nın duvarları boyunca ilerledi ve ana kapıdan bu sessizlik mekânına dalıverdi. Sağ tarafta, hayat arkadaşının ebedî istirahatgâhı bulunuyordu; gösterişsiz, sade.

Rüzgâr sert esiyor, bulutları sürüklüyordu. Paris'in sol yakası üstünde bulutlar dağıldı, gökyüzü açıldı. Ağaçlı yollarda gezinenler vardı. Bahçıvanlar ve ameleler işleriyle uğraşıyorlardı. Kimsenin onun varlığına aldıracağı yoktu. Gönülünde onca değerli yer tutan mezarın önünde tek randevusu olan Beauvoir değildi: Japonlar ellerinde bir kitap, fotoğraf çektiyordu; az ötede bir grup genç gevezelik ediyordu. Zi-

yaretçilerden hiçbiri onu tanımamıştı. Kendini belli etmeden orada bulunanlara yaklaştı, anıtın karşısına konmuş küçük banka oturdu, sağanağın ilk damllarına aldırmadı.

Düşünceleri oradan oraya sürükleniyordu.

Sartre'in onu kederiyle baş başa bırakarak göçüp gittiği 15 Nisan 1980'den beri beş yıl geçmişti. Mezar taşına, yazarın adı siyah harflerle kazınmıştı. Altına boş bir alan bırakılmıştı. Günün birinde bu boş yere, ömrünün elli bir yılını paylaşan erkeğin adının yanı başına onun adı gelecekti belki.

Artık yanıtları bilen bir tek oydu, aralarındaki hiç bitmeyen diyalog, monoloğa dönmüştü. Sartre'a seslenmeyi çok arzuluyordu ama biraz beklemeyi, ziyaretçilere bakıp oyalanmayı, konuşmalarını dinlemeyi yeğledi. Genç bir kadın tanıdı onu. Fısıldaşmalar yükseldi ve küçük topluluk onu anılarıyla bırakarak geri çekildi.

Sonunda Sartre'la baş başa kalmıştı. Bir güneş ışını yüzünü okşarken, "Yine de güzel bir hayatımız oldu," diye mırıldandı kendi kendine. Vakit ilerliyordu.

Ayağa kalkmak için temkinli bir el hareketiyle bankın arkasına tutundu ve La Coupole'de kendisini bekleyen öğle yemeğine doğru, güçsüz adımlarla uzaklaştı.



# I

## Tanışma

Büyük acılarını çabucak unuttur yüzyıllar, o acılar yaşanırken ölümcül oldukları sanılsa da. 1905'te Fransa, ülkeye silinmez damgasını vuran şu ağır bunalımlardan biriyle sarılıyordu. Laik cumhuriyetçilerin iktidara geldiği 1879 tarihinden beri, Dreyfus olayıyla ilişkili çatışmalardan yeni kurtulmuş bir toplumda devlet ile kilise arasındaki sıkı bağlar gevşemişti. Kilise savaştan yenik çıkıyordu. Napoléon'un papayla imzaladığı anlaşma, Katolikliği "Fransızların çoğunluğunun dini" ilan etmişti. Yeni bir yasa bu kararnameyi yürürlükten kaldırıyor, inananlara toplanma, konuşma ve unvan seçme özgürlüğü güvencesi vermekle yetiniyordu. Pahalıya mal olan bir özgürlüktü bu. Devleti kiliseye bağlayan geleneksel bağlar aynı vesileyle, büyük bir gümbürtüyle koptu. Kilise bu arada o zamana dek sahip olduğu avantajları, simgesel ve somut nüfuzunu kaybedecekti.

Sarsıntı geçiren Fransa'da Katolikler direnç gösterdi ve sayısız olay yaşandı. Bretagne'de inançlılar ellerine silah aldı; Bask ülkesinde kiliselerin girişine ayı zincirlediler.<sup>1</sup> Kilise mensupları geceleri çan kulelerinde nöbet tutuyordu. Ülke bu bunalımın üstesinden nasıl gelecekti? Kilisenin çöküşüne mi tanık olunuyordu yoksa?

1. Adrien Dansette, *Histoire religieuse de la France contemporaine* (Çağdaş Fransa'nın Dinsel Tarihi), C. 2, Paris, Flammarion, 1948, s. 359.

Jean-Paul Sartre, 21 Haziran 1905'te, kavganın en kızıştığı sırada doğdu. Babası Jean-Baptiste Sartre uzak ufuklar hayal ediyordu. Deniz harp okulunu bitirdi, deniz subayı oldu, yolculuklar yaptı, Anne-Marie Schweitzer'le evlendi ve ona bir çocuk verdi. Sonra, uzak diyarlarda kapıldığı hastalıklar ve ateşler yüzünden güçsüz düştü, otuz ikinci yaşgünü hüzünle kutladı ve uzun bir can çekişmenin ardından, genç karısının kollarında göçüp gitti. Daha sonraları oğlunun yazacağı üzere, "genç ölmek gibi bir ince zevk" sergilemişti.

Sartre bu olaydan ıstırap çekmedi. Otobiyografisinde bir yetimin hissedebileceği üzüntü belirtilerinden hiçbirini göstermez. Tam tersine, annesiyle yalnız kalmaktan duyduğu sevinci dile getirir:

Jean-Baptiste'in ölümü hayatımın büyük olayı oldu: An-nemi zincirlerine döndürdü, bana da özgürlük sağladı.<sup>1</sup>

Yazar, babasından söz ederken "Jean-Baptiste" adını kullanacaktır yalnızca. Dünyaya gelmesini sağlayan bu yabancı-yı çabucak unutan küçük Jean-Paul, daha çok, yanında bulunan bir baba imgesine döndü; söylediklerine bakılırsa, Victor Hugo'ya benzeyen, sakalları etkileyici görünen bir adamdı bu: dedesi Charles Schweitzer.

Yaşlı adam, ağabeyinin, yani Jean-Paul'ün büyükdayısının ünlendireceği Alsace'lı Protestan bir aileden geliyordu. Yazar, Doktor Albert Schweitzer, "Sonunda, hasta yerlileri tedavi etmek için Afrika ülkelerini yeğledi," diye adeta sert bir eleştiriyile, bu büyükdayıyı bir kalemde çizip atar. Albert Schweitzer, Gabon'da Lambarene Hastanesi'ni kurmuştu. Sayısız hayat kurtardığı cerrahi kliniğinin yanında, Papaz Schweizer bir de cüzam hastanesi yaptırmıştı. Nobel Barış Ödülü 1952'de ona verilecekti, küçük yeğeni Sartre'ın da

1. Jean-Paul Sartre, *Les Mots (Sözcükler)*, Paris, Gallimard, 1964, s. 11.

bir Nobel Ödülü'ne –ama edebiyat alanındaki ödüle– aday gösterilmesinden tam on iki yıl önce.

O dönemde bu ünlü şahsiyet genç Poulou'yu pek heyecanlandırmıyordu; çünkü Poulou dedesinin “harikası”, annesinin, güzel Anne-Marie'nin tesellisi olmuştu. Gülücükleriyle, yetişkinleri şaşkırtan keskin ve kurnaz zekâsıyla ailesine hükmediyordu.

Sartre'dan üç yıl sonra, Fransa laiklik tartışmalarından yeni yeni kurtulurken, 9 Ocak 1908'de Raspail Bulvarı'na bakan beyaz mobilyalı bir odada sabaha karşı saat dörtte Simone de Beauvoir doğdu. Beauvoir ailesi, Raspail Bulvarı ile la Montparnasse Bulvarı'nın kesiştiği yerde, Café de la Rotonde'un üstünde oturuyordu. Paris'in bu kavşağı, o zamanlar başkentteki sanatçıların ve tiyatro oyuncularının buluşma noktasıydı.

Baba bebeğine uzun uzun baktı! Ne büyük hayal kırıklığı! Bir oğul sahibi olmayı ne çok umut etmişlerdi! Bebek kızdı. Kabul etmek gerekirdi ki çok güzel bir küçük kızdı bu; kahverengi saçları, canlı mavi gözleri vardı.

Burgonya kökenli Avukat Georges de Beauvoir, aristokrat bir aileden geliyordu. I. Napoléon için imal edilmiş, Sèvres yapımı bir tabağın üstünde, atalarından birinin, Du Guesclin'in silah arkadaşı Bertrand de Beauvoir'ın portresi yer almaktadır. Devrim sırasında bir başka Beauvoir idam sehpasında can vermiştir. Daha sonra, Simone'un bizzat ifade edeceği üzere, ailede “soyadlardaki soyluluk takısı züppelerinden” kalmayacaktı.

Aristokrat ve burjuva kökenlerine karşın, Georges de Beauvoir varlıklı değildi. Verdun'de karşılaştığı, orada doğmuş Françoise Wantelle'i baştan çıkarmak için çekiciliğini ve şakacılığını kullanmıştı. Rahat ve neşeli Georges, müstakbel kayınpederi ve kayınvalidesinin salonunda, duvarın önüne yan yana dizilmiş, kıpırdamadan, konuşmadan oturan bir grup genç kız gördü. Delikanlı kızları alaycı bir tavırla tepeden tırnağa süzdü.

“Siz hep böyle halka olup mu oturursunuz genç hanımlar?”<sup>1</sup> dedi.

Konuya böyle pek alışılmadık bir biçimde girdikten sonra, Georges de Beauvoir genç Françoise’ya kur yaptı. Tatlı sözlerle genç kızın gururunu okşamayı, onu heyecanlandırmayı becerdi. Ömrünü tiyatroya ve komediye adamayı düşleyecek türden, çekici bir adamdı Georges. Simone’un annesi okşamaları, aşk oyunlarını, yaşamın asla bütünüyle yola getiremeyeceği bir kocanın suç ortaklığını ondan öğrendi.

Georges ve Françoise de Beauvoir, aynı zamanda da büyükannesi ve evin hizmetçisi Louise, Simone’un çevresinde sıcak, sevecen bir çember oluşturdu. Hareketli, erken gelişen çocuğun her öfkesi, her keşfi aile içinde bitmez tükenmez yorumlara neden oluyordu. Dayılar, kuzenler onun her sözünü fısıldayarak tekrar ediyorlardı; Simone bu fısıldaşmalarının hayranlık dolu olduğunu seziyordu. Gülüşmeler, şık örtülerin, güzel sofa takımlarının, şamdanların dolaptan çıktığı sosyetik akşam yemekleri, kadınların zarif elbiseleri Simone’un dünyaya ilişkin ilk izlenimleriydi. Hiçbir mutsuzluk ona erişemez gibiydi.

Birinci Dünya Savaşı henüz ocakları söndürmemiş, toplumu paramparça etmemişti.

Alsace ve Lorraine Alman boyunduruğu altında bulunsada da –konuşmaların başlıca konusu buydu– 1910’da tasasız bir hava egemendi. Sartre beş, Simone de Beauvoir iki yaşındaydı. Erken gelişen bir zekâyla çevrelerine çoktan hükmetmeye başlamışlardı.

Küçücük yaştan itibaren, başat bir tutkuları olduğunu keşfettiler: okumak. Ama Jean-Paul bunu daha iyi dile getirecekti:

1. Hélène de Beauvoir, *Souvenirs, propos recueillis par Marcelle Routier* (Anılar, Marcelle Routier’in Derlediği Konuşmalar), Paris, Librairie Séguier, Garamont/Archimbaud, 1987, s. 14.

Yaşamıma nasıl başladıysam kuşkusuz öyle bitireceğim:  
kitaplar arasında.<sup>1</sup>

Çevresinin “Poulou” diye çağırdığı çocuk, çok erkenden kalemını “mor mürekkep”e batırmaya, kâğıtların, kurutma kâğıtlarının kokusuyla sarhoş olmaya ve öyküler uydurmaya başladı. Nefes alıp verir gibi yazıyordu ve büyüdükçe şöhrete doğru ilerlediğini hissediyordu. En azından buna inanıyordu. Dış görünüşü onu kısıvrak yakalayacak, ona başka öyküler, inanılmaz derecede zalim öyküler anlatacaktı.

Birinci Dünya Savaşı korkunç bir rakip haline geldi: Küçük oğlana yakınlarının gösterdiği ilgiyi ortadan kaldırdı. O artık harika çocuk değildi. Minik savaş yetimleri bundan böyle Poulou kadar ilgi hak ediyordu. Küçük Sartre ömrü boyunca kullanacağı silahlarla intikam aldı: okumak ve yazmakla. Savaşın başında kaldığı Arcachon’da, sonra da *Buffalo Bill* ve *Nick Carter* yığınlarının ortasında yaşadığı Paris’te savaşı unutmaya çabalıyordu. Orada annesiyle yaşadığı yılları ömrünün en mutlu yılları olarak anlatmıştır. Annesiyle küçük oğlu hiç ayrılmıyordu; Sartre, yaşamının simgesi olacak tuhaf çiftlerin ilkinin annesiyle kurdu:

Bana hizmetkâr şövalyem, küçük adamım diyordu, ben ona her şeyi söylüyordum.<sup>2</sup>

“Küçük adam” henüz bilmiyordu ama, bu deyiş hayatının sonuna kadar yakasını bırakmayacaktı.

Simone’un da kendine özgü, farklı bir çocukluğu oldu. Zekâsının kıvraklığı sayesinde, aristokrat bir ailedeki görgü kurallarının izin verdiği ölçüde küçük bir oğlan çocuğu gibi yaşayabildi. Böylelikle, erkek bir vârisi onca arzulamışken iki kız sahibi olan babasının gizli dileğine yanıt mı veriyordu aca-

1. Jean-Paul Sartre, *Les Mots*, s. 29.

2. A.g.y., s. 181.

ba? Oysa babasıyla değil, ömrü boyunca koruması altında kalacak olan kız kardeşiyle Simone ayrılmaz bir ikili oldu.

“Küçük kız kardeş olmak ne kadar zor, kimse doğru dürüst bilmez,”<sup>1</sup> diyordu sık sık H  l  ne de Beauvoir.

Poupette diye anılan H  l  ne, Simone’un oyun arkadaşı ve ilk öğrencisiydi. Tek  ocuk olan, erkenden yetim kalan, annesine aşıırı bir sevgiyle bağlanan ve yalnız bir çocuğun hayalleriyle yaşıayan Sartre’in tersine, Simone vaktinden önce başka türlü bir suç ortaklığının hazzını yaşıadı: Öğretimin.

Oyunlar Poupette’in dünyayı keşfetmesini sağlayan birer fırsattı. İki kardeş Fant mas<sup>2</sup> oynarken anneyle baba akşamlarını Divonne-les-Bains Casinosu’nda geçiriyordu. 1913’te, Simone beş yaşıındayken, Raspail Bulvarı’ndaki apartman dairesinde abla kardeş kaloriferin dibine sokulmuş oturdıkları sırada abla, kardeşine yaşamın hazinelerinden birini gösterdi: Ona okumayı öğretti. Öğretme, aktarma tutkusu o günden sonra hiç dinmedi.

1912’de kadınlar sokaklarda oy hakkı için gösteriler düzenliyordu. S frajete Hareketi<sup>3</sup> Avrupa’nın birçok kentine yayıldı. Güncel olayları tartışmaya pek eğilim duymayan bir ortamda Simone bu olup bitenlere aldırılmayacak kadar geçti. Fransa’yı sarsan siyasal mücadeleler ona ulaşmıyordu. Cezayir’de bulunan Fransız Ulusal Kurtuluş Komitesi’nin kabul ettiği 21 Nisan 1944 tarihli kararnameyle Fransa’da kadınlara seçme ve seçilme hakkı ve 29 Nisan 1945’te belediye seçimlerine katılma hakkı verildi. Fransa böylece birçok ülkenin kadınlara uzun zaman önce tanıdığı bir hakkı veren, sondan bir  nceki Avrupa  lkesi olacaktı.

1913 Ekim’inde, Simone beş buçuk yaşıındayken annesiyle babası onu Jacob Sokağı’ndaki özel bir dershaneye yaz-

1. H  l  ne de Beauvoir ile yazarın konuşmalarından.

2. Pierre Souvestre ile Marcel Allain tarafından 1911-1913 yılları arasında kaleme alınan polisiye roman dizisinin başkahramanı. (Yayıncının notu)

3. Seçme ve seçilme hakkı isteyen kadınların hareketi. ( .N.)

dırmaya karar verdiler. Cours Désir<sup>1</sup> adı biraz kafa karıştırıcı olabilirdi. Çocuk tıpkı sınıf arkadaşları gibi é'lerin aksanını telaffuz etmemeyi öğrendi. İyi aile kızlarını korkutup kaçırmamak gerekiyordu. Dershanenin kurucusu Matmazel Adeline Désir'in heykeli, durduğu yerin tepesinden, kurumunun karşı çıkılmaz etkisi üstünde hiçbir küçümsemenin dolanıp durmasına izin vermeyen sert bir ifadeyle<sup>2</sup> öğrencileri gözliyordu.

O dönemde Saint-Germain-des-Prés'de oturanlar, pazar günleri Saint-Sulpice'te buluşan Katolik ailelerdi. Daha ileride, Odeon yakınında, saklı bahçelerin ortasında manastırlar vardı. Hıristiyan geleneğine hâlâ sıkı sıkıya bağlı Fransa'da din ciddi bir meseleydi. Daha sonraları kilisenin ağırlığını baskı unsuru olarak ilan edecek olan küçük kız için din dersi gerçek bir mutluluk kaynağıydı:

Anlatılan mucizeler gerçekten yaşandığına göre din tarihi bana Perrault masallarından çok daha eğlenceli görünüyordu.<sup>3</sup>

Artık dünya, Poupette'le baş başa zaman geçirmekle sınırlı değildi. Okul ufkunu genişletmişti: başka çocuklar, öğretmenler, okul çantası, kitaplar. Daha ilk günlerden itibaren Simone kendini öbür kızlardan üstün hissetti: Okumayı ve sayı saymayı zaten biliyordu. Kardeşinden birazcık daha ilerideki sınıf arkadaşları harfleri bir türlü sökemezken o, rahatça okuyabiliyordu. Öğrenmekten aldığı zevk ilk ödevlerle hemen kendini belli etti. Şevkle işe koyuldu Simone. Kısa sürede mükemmel notlar aldı, anne babasıyla büyükanne ve büyükbabası bir kez daha hep bir ağızdan bu şaşırtıcı ufaklığa övgüler düzdüler.

1. Désir Fransızcada "arzu" demektir. Türkçeye sözcüğü sözcüğüne çevrilirse, Cours Désir: "arzu dershanesi" ya da "arzu dersleri". (Yayıncının notu)

2. Simone de Beauvoir, *Mémoires d'une jeune fille rangée (Bir Genç Kızın Anıları)*, Paris, Gallimard-Folio, 1958, s. 32.

3. A.g.y., s. 33.





*Bütün Fransızlar gibi radyodan, kamu binalarının peş peşe işgal edildiğini, polislin hareketini, özgürlük yolunu onların yapıtlarını okuyarak bulan bir gençliğin başkaldırışını dinliyorlardı.*

Simone de Beauvoir ile Jean-Paul Sartre'ın birlikteliği, XX. yüzyılın bir ucundan öbür ucuna uzanan bir aşk hikâyesi, bir dava yoldaşlığı. Aralarındaki, evlilikten çok daha güçlü bir bağ; başka aşkların, uzun ayrılıkların koparamadığı bir ilişki. İnsan hakları savunuculuğundan özgürlük yoluna adanmış bir edebiyata, Cezayir Bağımsızlık Savaşı ve Vietnam Savaşı'ndan kadınların özgürleşme hareketine kadar birçok kültürel kavgada, siyasal davada birlikte savaşarak güçlendirdikleri bir can yoldaşlığı..

Beauvoir'la birlikte uzun yıllar kadın hakları uğruna savaş vermiş olan Claudine Monteil, bu iki özgürlük âşığının çapraz yaşamöyküsünde, hem büyük bir aşk öyküsünü romansı öğelerle dile getiriyor hem de XX. yüzyıla damgasını vurmuş iki aydının yazımsal ve düşünsel serüvenlerini aktarıyor.



21 TL  
KDV DAHİL

ISBN: 978-975-07-2216-5



9 789750 722165